

Němčina pro techniky, servis, opravu a výrobu

1. LEKCE

Popis stroje Maschinenbeschreibung

Jistě znáte situace, kdy je před začátkem práce třeba zjistit co je potřeba udělat a vyřešit, jaké zařízení je třeba opravit apod. V takových situacích popisujeme pracovní výzvy, předměty, činnosti a osoby a využíváme následující **tři základní okruhy**:

a). **Zájmena**

b). **Časování sloves v přítomném čase**

c). **Základní číslovky.**

Takže zde je základní výbava:

Zájmena

- rovnou ve 4. pádech, tedy popis a představení:

1. Osob: na otázku „**kdo, co**“
2. Vlastnictví na otázku „**čí**“
3. Přivlastnění na otázku „**komu čemu**“
4. Přímého předmětu na otázku „**koho, co.**“

1. pád	ICH	DU	ER	SIE, ES	WIR	IHR	SIE	SIE
Kdo, co?	já	ty	on	ona, ono	my	vy	oni	Vy (Vykání)
2. pád	MEIN	DEIN	SEIN	IHR, SEIN	UNSER	EUER	IHR	IHR
Čí?	můj	tvůj	jeho	její, jeho	náš	váš	jejich	Váš
3. pád	MIR	DIR	IHM	IHR, IHM	UNS	EUCH	IHNEN	IHNEN
Komu, čemu?	mně, mi	tobě, ti	jemu	jí, jemu	nám	vám	jim	Vám
4. pád	MICH	DICH	IHN	SIE, ES	UNS	EUCH	SIE	SIE
Koho, co?	mě, mne	tě, tebe	ho	ji	nás	vás	je	Vás

Tip

Vyplatí se jednotlivé tvary neplést, protože jistě chcete, aby bylo jasné, kdo co potřebuje, udělá, komu pomůžete, a zda přijdete Vy nebo on.

Stejně tak se zájmena hodí při četbě manuálů, popisů, návodů a doporučených činností, kterým se vyplatí rozumět.

Nezbývá tedy než se jednotlivé tvary naučit. Jak? Můžete si je buď někam vyvěsit a občas si je opakovat jako básničku nebo si také můžete vypsát nějakou užitečnou větu z příkladů, na jejímž základě pak lépe odvodíte věty podobné.

Vím-li např. že "Ich schicke es **ihm**" znamená "Pošlu **mu** to", pak také díky alespoň částečné znalosti a vylučovací metodě odvodím, že "**ho**" bude "**ihn**." Dále mi vždy pomohlo vědět, že "m" je v abecedě před "n", stejně jako 3. pád před 4. pádem. Nejdřív tedy bude "ihm" a potom "ihn." Další oslí můstky si už ale musíte vymyslet sami :).

Časování sloves v přítomném čase

Časování sloves je jednoduché, německá slovesa končí všechna na koncovku "**-(e)n**." Chceme-li je časovat, tuto koncovku "**-(e)n**" **odtrhneme a nahradíme ji koncovkou jinou podle toho, o jaké osobě mluvíme.** U časování sloves **je třeba vždy uvádět i příslušné osobní zájmeno.**

Např. sloveso **machen** (dělat):

ich	mach	e	wir	mach	en
du	mach	st	ihr	mach	t
er, sie, es	mach	t	sie, Sie	mach	en

Konjugation im Präsens					
Regelmäßige Verben					
Sg.				Pl.	
1. P.	ich	_____e		1. P.	wir _____en
2. P.	du	_____st		2. P.	ihr _____t
3. P.	er	_____t		3. P.	sie _____en
	sie				Sie
	es				

Pokud po odtržení koncovky sloveso končí na „-t“ nebo „-d“, tak se z důvody lepší výslovnosti **vsouvá ve 2. + 3. os. jedn. č. ještě hláska "-e."**

Např. sloveso **arbeiten** (pracovat):

	ich	arbeit		e	wir	arbeit		en	
2.os.jedn.č.	du	arbeit	e	st	ihr	arbeit	e	t	2.os.množ.č.
3.os.jedn.č.	er, sie, es	arbeit	e	t	sie, Sie	arbeit		en	

Toto „e“ se vkládá **pouze do 2. os. 3. os. jedn. č. a 2. os. množ. čísla**. Důvod je tak prostý, že se ani není třeba učit u kterých sloves se "e" vkládá a u kterých nikoliv. Přijďte na to přirozeně sami.

Nevěříte-li, zkuste si párkrát po sobě vyslovit nesprávné tvary:

"du arbeitst" (bez vloženého "-e")

"er arbeit" (bez vloženého „-e“)

"ihr arbeit" (bez vloženého „-e“)

Dá to zabrat a výsledek vypadá podivně, no ne? Mnohem lépe se vyslovuje „du arbeitest“, er „arbeitet“ und ihr „arbeitet.“

Pokud po odtržení koncovky sloveso končí na sykavku, přidává se ve 2. osobě jedn. č. už pouze koncovka „-t.“

Např. sloveso **heißen** (jmenovat se):

ich	heiß	e	wir	heiß	en
du	heiß	t	ihr	heiß	t
er, sie, es	heiß	t	sie, Sie	heiß	en

Tip

Časování sloves lze procvičit také zde:
<https://www.verbformen.de>

Některá slovesa se z různých (historicky zajímavých) důvodů časují mimo toto pravidlo, jsou tedy **nepravidelná**. Historicky zajímavé důvody vynecháme, stačí pochopit, že nepravidelná slovesa mění svůj slovní základ.

Naštěstí se to děje **jen ve 2. a 3. os. jedn. č.** a změna existuje pouze ve třech, stále stejných, variantách:

1. VARIANTA (změna A-Ä)

Např. sloveso **fahren** (jet)
nebo sloveso **halten** (držet):

	ich	fahre	ich	halte
ale	du	fährst	du	hältst
	er, sie, es	fährt	er, sie, es	hält

2. VARIANTA (změna E-I)

Např. sloveso **helfen** (pomáhat)
nebo sloveso **treffen** (potkat):

	ich	helfe	ich	treffe
ale	du	hilfst	du	triffst
	er, sie, es	hilft	er, sie, es	trifft

3. VARIANTA (změna E-IE)

Např. sloveso **sehen** (vidět)
nebo sloveso **lesen** (číst):

	ich	sehe	ich	lese
ale	du	siehst	du	liest
	er, sie, es	sieht	er, sie, es	liest

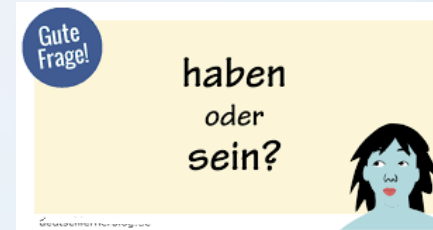
e → ie	e → i	a → ä
sehen	helfen	fahren
ich sehe	ich helfe	ich fahre
du siehst	du hilfst	du fährst
er/sie/es sieht	er/sie/es hilft	er/sie/es fährt
wir sehen	wir helfen	wir fahren
ihr seht	ihr helft	ihr fahrt
sie/Sie sehen	sie/Sie helfen	sie/Sie fahren

Všechny varianty si, prosím, pečlivě prohlédněte a zapamatujte.

Nejlépe si je zapamatujete tak, že je budete procvičovat – viz praktická cvičení k této lekci.

Slovesa haben (mít) a sein (být)

Tato slovesa vyžadují zvláštní zacházení.

Časují se totiž takto:

ich	habe	wir	haben	ich	bin	wir	sind
du	hast	ihr	habt	du	bist	ihr	seid
er, sie, es	hat	sie, Sie	haben	er, sie, es	ist	sie, Sie	sind

Tato slovesa doporučuji umět časovat i o půlnoci. Naučíte-li se je už teď, dost se Vám to vyplatí, protože se budou v různých formách stále opakovat.

Kromě toho, že Vám umožní ihned při představení říct kdo jste a co máte, slouží také jako „pomocná slovesa“, která nám při další jízdě německou gramatikou k leččemu napomohou. Například k minulému času apod., ale o tom až později.

Teď je třeba se bezpodmínečně učit jak „být“ a zároveň i „mít.“ Tak šup, do toho – nějak to zařídte.

Sloveso „haben“ zase tolik pozornosti vyžadovat nebude, protože se - tedy **až na** klasicky problematickou **2. a 3. os. jedn.č.** - časuje téměř jako každé jiné pravidelné sloveso (tj. odtržením koncovky – „en“, kterou nahrazujete koncovkou jinou). No a sloveso „sein“ se člověk zkrátka naučí zpaměti.

Tip

Základní číslovky

K číslovkám se toho moct říct vlastně nedá, snad je tolik, že se vyplatí si je neplést, abyste správně dokázali vyjádřit např. letopočty, hodiny apod. Při jejich studování si jistě také sami jednoduše odpovíte na otázku, proč ještě naše babičky říkávaly, že chtějí „pěťadvacet“ vajec a nikoliv „dvacet pět“ vajec. Byly ovlivněny němčinou, která zde chce doslova „pět a dvacet“ – tedy „fünf und zwanzig“, ovšem psáno dohromady jako „fünfundzwanzig.“

Základní počty a číslovky pak vypadají takto:

0 – 12 : null, eins, zwei, drei, vier, fünf, sechs, sieben, acht, neun, zehn, elf, zwölf
13 – 19 : dreizehn, vierzehn, fünfzehn, **sechzehn**, **siebzehn**, achtzehn, neunzehn
20 – 90 : zwanzig, dreißig, vierzig, fünfzig, **sechzig**, **siebzig**, achtzig, neunzig
100 – **hundert** , 101 - (ein) hundert (und) eins = einhundertundeins
425 - vierhundertffünfundzwanzig

100	einhundert
200	zweihundert
300	dreihundert
400	vierhundert
500	fünfhundert
600	sechshundert
700	siebenhundert
800	achthundert
900	neunhundert

1000 - **tausend**

1999 - (ein)tausendneunhundertneunundneunzig

1 000 000 – eine **Million**

2 400 603 - zwei Millionen vierhunderttausendsechshundert(und)drei

1 000 000 000 – eine **Milliarde**

6 005 700 000 - sechs Milliarden fünf Millionen siebenhunderttausend

„Změňte sny v činy, činy ve výsledky a dříve či později budete žít svůj sen.“

Neznámý autor

A k výše zmiňovaným činům, tedy do praxe! Naleznete ji ve cvičebnici k této lekci, která obsahuje:

- ✓ **Cvičení k probrané gramatice a jejich řešení.**
- ✓ **Slovníček nových pojmů.**
- ✓ **Doplňkový text věnovaný tématu lekce.**
- ✓ **Užitečné fráze z praxe k danému okruhu.**

Gramtické okruhy této lekce a další doporučení najdete také zde:

Viel Spaß, Erfolg und Freude!

